

Notat

Til: Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap, Institutt for matematiske fag

---

Kopi til:

Fra: Vegard Rønning

UTFYLLENDE REGLER FOR REALFAGSTUDIENE VED NTNU

Vedtak fattet av dekanene på Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for naturvitenskap og teknologi 21. juli 2006.

Innledning

I slutten av vårsemesteret 2006 leverte en tverrfakultær arbeidsgruppe sammensatt av administrativt ansatte fra fakultetskontorene ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk (IME), Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT), Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT) og en realfagstudent et forslag til utfyllende regler til NTNUs Studieforskrift gjeldende for de tre nevnte fakultetenes realfagstudier.

Forslaget til utfyllende regler og utkast til disse har vært behandlet på de tre involverte fakulteter på noe ulik måte. De syv instituttene på de tre fakultetene som tilbyr realfagsstudier har imidlertid fått anledning til å uttale seg om saken. På IME- og NT-fakultetet har forslaget vært behandlet i disse fakultetenes utdanningsutvalg. På IVT-fakultetet har saken vært drøftet på heldagsseminar og faglærermøte på Institutt for geologi og bergteknikk.

En siste, koordinerende behandling av forslaget fant sted 18. juli på et møte hvor dekanus Kari Hag ved IME-fakultetet, prodekaner for utdanning Anne Borg og Sverre Smalø fra hhv NT- og IME-fakultetet samt administrativt ansatte fra IME-, IVT- og NT-fakultetet var tilstede.

På denne bakgrunn vedtar dekanene ved IME-, IVT- og NT-fakultetet utfyllende regler til NTNUs Studieforskrift gjeldende for sine fakulteters realfagstudier slik de utfyllende reglene er gjengitt nedenfor under overskriften "vedtak". Vedtaket omfatter tre bolker:

1. Utfyllende regler

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@ime.ntnu.no http://www.ntnu.no	Gamle fysikk, Gløshaugen, Sem Sælands vei 5	+47 73 59 42 02 Telefaks +47 73 59 36 28	Vegard Rønning Tlf: +47 73 59 34 58

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

2. Vedtak om studieplaner
3. Arbeidet videre

De utfyllende regler er innarbeidet i teksten til NTNUs Studieforskrift. De utfyllende regler er skrevet med **fete typer** og skiller seg derved fra Studieforskriftens tekst. Det er *kun* de utfyllende regler som omfattes av dekanenes vedtak. NTNUs Studieforskrift er forlengst vedtatt av NTNUs Styre.

”Vedtak om studieplaner” er tema som ikke naturlig hører hjemme i utfyllende regler av den grunn at disse temaene ikke er tema i NTNUs Studieforskrift. Temaene er gjennomgående for realfagstudiene og forklarer bl.a. begreper som brukes i Utfyllende regler. De må derfor ansees som et tillegg til de utfyllende regler.

”Arbeidet videre”: Det er behov for å arbeide videre med noen av de temaene som omfattes av de utfyllende reglene samt et tilknyttet tema. Noen, for eksempel felles vurderingsordning for NTNUs studier, kan ikke finne sin løsning innenfor rammen av utfyllende regler. Det er derfor ønskelig å diskutere videre om det kan finnes løsninger som i alle fall er felles for realfags- og teknologistudiene. Bolken ”Arbeidet videre” lister derfor opp tema som de involverte fakultetene hver for seg og i felleskap må arbeide videre med i tiden som kommer.

VEDTAK

1) UTFYLLENDE REGLER

Utfyllende regler til:

Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) av 07.12.2005

for realfagstudiene som Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk (IME), Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT) og Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT) ved NTNU har ansvar for.

vedtatt av dekanene ved IME-, IVT- og NT-fakultetene med hjemmel i Forskrift om studier ved NTNU, § 45.

Utfyllende regler til de enkelte paragrafer i Studieforskriften er i det følgende satt inn i Studieforskriftens tekst, paragraf for paragraf, der en har funnet behov for utfyllende regler og merket **UTF §...**

Teksten til de utfyllende regler er i sin helhet skrevet med **fete typer** og skiller seg derved fra ”brød”-teksten i selve Studieforskriften.

(Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) av 07.12.2005)

Kapittel 1. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Virkeområde og formål

1. Forskriften gjelder for alle studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
2. Forskriften gir regler om organisering av studier, gjennomføring av vurderinger, krav for tildeling av grader og bestemmelser om universitetets og studentenes rettigheter og plikter ved NTNU. Forskriften skal sikre en forsvarlig gjennomføring av studiene og vurderingene ved NTNU.

UTF § 1

a)Utfyllende regler til Studieforskriften for NTNU for realfagstudiene ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for naturvitenskap og teknologi gjelder for bachelorprogram, masterprogram så vel som årsstudier og studier av enkeltemner opprettet til bruk for slike programmer, som de tre nevnte fakulteter har ansvaret for. De gjelder også for de internasjonale masterprogrammer i realfag ved de tre nevnte fakultetene så langt det er hensiktsmessig.

b)Utfyllende regler for realfagstudiene gjelder t.o.m. vårsemesteret 2007 også for studenter tatt opp til studier i matematisk-naturvitenskapelige fag ved NTNU med det mål å oppnå cand. scient.-grad, så lenge de ikke er i konflikt med Forskrift om grader innen matematisk-naturvitenskapelige fag ved NTNU.

§ 2. Definisjoner

<i>avsluttende eksamen</i>	En vurderingsform som normalt er lagt til slutten av semesteret og som blir gjennomført under kontrollerbare forhold. Når avsluttende eksamen blir holdt, er det som regel den siste vurderingen av studenten i et emne eller en emnegruppe.
<i>emne</i>	Den minste enheten en student kan vurderes i og som fører til en sluttkarakter. Emnet er gitt et omfang målt i studiepoeng. Emnet inneholder aktiviteter som kan danne grunnlag for vurdering. Aktivitetene kan være obligatoriske.
<i>fag</i>	Samling av emner under én felles betegnelse i en studieplan.
<i>hovedprofil</i>	Emner som gjennom studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre slik at de omfatter og går ut over grunnivået i et studieprogram. Dersom et masterprogram bygger på en fullført bachelorgrad, inneholder hovedprofilen det faglige grunnlaget for opptak til masterprogrammet i det faget.
<i>sluttkarakter</i>	Den karakteren som settes i et emne eller en emnegruppe, basert på alle karaktergivende vurderinger som til sammen inngår. Delkarakterene er vektet slik emnebeskrivelsen fastsetter.
<i>studiepoeng</i>	Mål på studiebelastning normert til at 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats.
<i>studieprogram</i>	Et sett emner som utgjør en studiemessig helhet, som studenter tas opp til, får studierett til og som fører fram til en grad.
<i>studieretning</i>	En faglig spesialisering innenfor et studieprogram, beskrevet i studieprogrammets studieplan.
<i>vurdering</i>	De tilbakemeldingene som gis en student på prestasjonene han/hun utfører i et emne eller en emnegruppe og som fører til en karakter.
<i>årsstudium</i>	Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak.

Når forskriften viser til universitetsloven, menes lov 1. april 2005 nr. 15 om universitet og høyskoler.

Kapittel 2. Studierett og utdanningsplan

§ 3. Opptak

For opptak gjelder de til enhver tid gjeldende forskrifter fastsatt av departementet og NTNUs egne forskrifter om opptak.

§ 4. Studierett og studieprogresjon

1. Opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet, årsstudiet eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Studieretten gir adgang til de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjonen som fakultetet har godkjent. Studieretten gjelder fra den dagen NTNU mottar studentens bekreftelse på opptaket.
2. Studieretten opphører når
  - studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført studieprogram
  - Studenten har fullført årsstudiet
  - studentens studieprogresjon er for lav etter nr. 3 eller 5
  - studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført. Studenten ikke har betalt semesteravgift innen fristen, jf. § 6.
  -
3. I studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng fra de to foregående årskurs/kull for å gå videre i neste årskurs. Studenter som skal gå videre til 4. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. årskurs/kull. Studenter som skal gå videre til 5. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. og 2. årskurs/kull, og studenter som skal gå videre til 6. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1., 2. og 3. årskurs/kull.

For å videreføre studieretten i disse studieprogrammene kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs/kull. Tiden i hvert årskurs/kull skal korrigeres for permisjoner og ut fra en eventuell redusert studieprogresjon (deltidsstudier), som må være godkjent i utdanningsplanen, jf. §§ 5, 7 og 8.

Det skal fremgå av studieplanen om studieprogrammet er inndelt i årskurs/kull, jf. § 14 nr. 1.

Studenter som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet studenten blir plassert i. Det samme gjelder dersom det er stor grad av likhet mellom det studieprogrammet studenten har søkt opptak til og det studieprogrammet studenten har eller har hatt studierett til. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom det er gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Rektor fatter vedtak.

4. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten ut fra disse bestemmelsene. Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.
Student som ikke går inn under nr. 3, mister studieretten dersom han/hun ikke har avlagt
5. studiepoeng i løpet av et studieår i det studieprogrammet eller årsstudiet studenten har fått studierett til. Dette gjelder ikke hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener i studieprogrammet eller årsstudiet eller dersom det er avtalt i utdanningsplanen at studenten ikke skal avlegge studiepoeng. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av

studieretten.

6. En student som er tatt opp til et studieprogram og som følger dette med normal studieprogresjon (uten korreksjon for permisjoner og redusert studieprogresjon) har krav på at programmets faglige mål, nivå og struktur ikke endres i den tiden han/hun har studierett til programmet. Studenten må likevel akseptere at det kan bli endringer i programmets emner og oppbygging så lenge dette ikke medfører at studenten blir forsinket i sin progresjon.
7. En student som er tatt opp til et studieprogram, årsstudium eller enkeltemner ved NTNU, har rett til å melde seg til vurdering i andre emner hvis han/hun fyller kravene til det. Studenten har også rett til å følge undervisning i emner utenfor studieprogrammet eller årsstudiet dersom adgangen til emnene ikke er begrenset. Disse rettighetene har studenten også etter at studieprogrammet er fullført.

UTF §4.4 Opphør av studierett

For tverrfakultære studieprogram fatter det fakultetet som er ansvarlig for programmet vedtak om opphør av studieretten.

UTF §4.5

Hvilke studieprogram går inn under § 4.5.

Studieprogrammene som fører fram til bachelorgrad i realfag og mastergrader innen realfagene går inn under § 4.5

Tidsramme for masterstudiet.

Normert studietid for et fulltids, to-årig masterstudium er fire semestre, regnet fra det semesteret opptaket til masterstudiet gjelder for. Tidspunktet for når masterstudiet skal være avsluttet, skal nedfelles i avtalen om masterstudiet/utdanningsplanen som inngås med studenten. Før dette tidspunktet skal alle eksamener som inngår i mastergraden, med unntak av et eventuelt spesialpensum (se også UTF § 23), være bestått og masteroppgaven innlevert til bedømmelse. Tidspunktet for avslutningen av masterstudiet skal være senest ved utløpet av studiets 4. semester. Dato for innlevering av masteroppgaven nedfelles i den enkelte students masteravtale/utdanningsplan. Fakultetet selv fastsetter siste dato for hvert semester. De datoene som fakultetet bestemmer tas inn i studieplanen.

Hvis masterstudiet ikke er avsluttet innen den fristen som er satt, og det ikke foreligger søknad om utsatt frist med henvisning til gyldig grunn, ansees kandidaten som ikke å ha bestått mastereksamen og mister studieretten på programmet. Dette gjelder også om masteroppgaven er levert. Gyldige grunner for utsettelse kan være de samme grunnene som gjelder for utsettelse av innlevering av masteroppgaven (se UTF § 20.3). Hvis gyldig grunn påstås, kreves det skriftlig dokumentasjon eller redegjørelse, og ny plan for fullføring. Fakultetet, eller det organ fakultetet bemyndiger, avgjør søknaden etter innstilling fra instituttet. Når grunnen til forlengelse er undervisningsoppgaver, organiserte studentaktiviteter eller omsorgsarbeid skal forlengelsen gis i tilsvarende fulltidsekvivalenter for den angitte årsaken. Den innvilgede forlengelsen har ikke innvirkning på evalueringen av oppgaven.

UTF § 4.6

I tilfeller hvor studieprogrammet gir anledning til fritt å velge emner i enkelte semestre, må valgene likevel foretas slik at det ikke medfører kollisjon av eksamensdager og obligatorisk undervisning. Eventuelle krav om forkunnskaper til det valgte emnet må være dekket.

UTF § 4.7

En student som blir fratatt studieretten til et program etter § 4.5 mister også retten til å følge undervisning og ta eksamen i emner som er utenfor programmet.

§ 5. Utdanningsplan

Fakultetet og studenter, som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal innen utløpet av første semester inngå utdanningsplan. Utdanningsplanen kan endres etter avtale med fakultetet. Utdanningsplanen er en gjensidig avtale mellom studenten og NTNU om plikter og ansvar begge parter har for studentens studieløp og plikter og ansvar studenten har overfor sine medstudenter. Utdanningsplanen viser innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten, jf. § 6 nr. 2.

UTF § 5

I utdanningsplanen kan tidligere beståtte emner fra NTNU og emner fra andre institusjoner erstatte det aktuelle programmets emner, så fremt disse emnene vil gi fritak etter vanlig innpassingspraksis. Fakultetet selv avgjør dette. Emner som ikke vil gi fritak etter vanlig innpassingspraksis, men som kan ha en tilsvarende faglig funksjon i studieprogrammet, kan godkjennes av fakultetet etter faglig vurdering ved vedkommende institutt. (se også Studieforskriftens §§ 15 og 16).

Utdanningsplan for masterstudiet

Det skal inngås avtale om utdanningsplan for masterstudiet.

Så snart som mulig etter at studenten er tatt opp på studieprogrammet og senest innen utgangen av studentens første semester, skal studenten og instituttet som er ansvarlig for studiet, inngå en avtale om utdanningsplan for masterstudiet. Avtalen mellom institutt og student legges til grunn for avtalen om utdanningsplan mellom fakultet og student. Avtalen skal inneholde:

- tidspunkt (dato) for innlevering av oppgaven
- tidspunkt (dato) for avslutning av studiet
- tidspunkt for uttak av oppgaven hvis oppgaven ikke tas ut ved studiestart
- oversikt over faglig grunnlag for opptaket
- opplysninger om institutt, studieprogram og studieretning/hovedprofil innenfor studieprogrammet
- masteroppgavens tema og tittel så langt mulig på avtaletidspunktet
- masterstudiets pensum så langt mulig på avtaletidspunktet

- en plan for avsluttende eksamen i studiets emner og tidspunkt for evt. utenlandsopphold

§ 6. Registrering

1. Studenter med studierett ved NTNU plikter å registrere seg og betale semesteravgift ved NTNU hvert semester innen de frister rektor fastsetter. Fristene skal kunngjøres i studiehandboka og på NTNUs nettsider. Studenter som ikke betaler semesteravgift innen fristen, i samsvar med Forskrift om studentsamskipnader av 12.02.01 § 10, mister studieretten. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift.
2. For studenter som har inngått utdanningsplan, skal registreringen fastsette og bekrefte opplysningene i utdanningsplanen for inneværende semester om
  - hvilke emner studenten skal følge undervisning i
  - hvilke emner studenten melder seg til vurdering i
  - eventuelle andre aktiviteter, fastsatt i studieprogrammet som studenten skal delta i
  - andre opplysninger som kan justeres og har betydning for progresjonen i eget studium.
3. Studenter som ikke er pålagt å inngå utdanningsplan eller ennå ikke har inngått utdanningsplan, har tilsvarende plikt til å registrere seg. Registreringen skal vise hvilke emner studenten skal følge undervisning i og skal vurderes i det semesteret.
4. Registrering gir adgang til de ressursene NTNU tilbyr for at studenten skal kunne gjennomføre sine emner det semesteret.

§ 7. Permisjon

1. Fakultetet avgjør søknad om permisjon. Permisjon fra studiene gis fortrinnsvis for et helt studieår. For kortere tidsrom gis permisjon til utgangen av et semester. En student må ha gjennomført mer enn 30 studiepoeng av emnene som inngår i studieprogrammet for å søke permisjon uten å grunngi søknaden.
2. Fakultetet kan innvilge søknad om permisjon ut over ett år dersom det foreligger dokumenterte særskilte behov eller tvingende grunner, som f.eks. sykdom, omfattende omsorgsansvar, militærtjeneste, sivil tjeneste.
3. Studenten må godta at det kan bli gjort endringer i studieprogrammet i løpet av permisjonstiden.

UTF § 7 Permisjon

For permisjoner som gjelder et helt studieår skal søknad om permisjon normalt leveres innen 1.september for det aktuelle studieåret.

Permisjon fra masterstudiet.

a) Det gis normalt ikke permisjon fra to-årige masterstudier og fra de to siste årene i femårige masterstudier.

b) Permisjon fra masterstudiet kan gis når det er tvingende grunner for det og etter søknad. Grunner kan være egen sykdom, nært familiemedlems sykdom, omsorg for egne barn, tvungen verneplikt, tyngende verv i studentpolitiske organ eller liknende, eller av andre tvingende velferdsgrunner. Slik permisjon kan også gis når det er faglig velbegrunnet (for eksempel engasjement i faglig relevant arbeid/prosjekt). Slik permisjon kan gis for det tidsrommet som ansees nødvendig. Avtalen om masterstudiet justeres i samsvar med eventuelle vedtak om permisjon.

Ved permisjon lengre enn ett år for 60 sp oppgaver og lengre enn ett halvt år for 30 sp oppgaver, kan det vurderes om det skal gis ny oppgave.

§ 8. *Deltidsstudier*

Studiene ved NTNU kan gjennomføres som deltidsstudier etter avtale med fakultetet. Prosentvis andel av normert studieprogresjon skal angis i utdanningsplanen.

UTF § 8 Deltidsstudier

Fakultetet avgjør søknad om deltidsstudier. Det kan bare avtales utdanningsplaner som inneholder tilnærmet 75 %, 50 % eller 25 % av normal studieprogresjon.

Deltidsstudier i masterstudiet:

Deltidsstudier for hele masterstudiet kan bare innvilges ved valg av 60 /45 studiepoengs oppgaver.

Ved valg av 30 studiepoengs oppgaver kan deltidsstudium normalt bare innvilges for pensumdelen av studiet.

Minste arbeidsbelastning er 50 % av normal studieprogresjon.

Masterstudiet forlenges tilsvarende deltidsandelen, og dette nedfelles i studentens utdanningsplan.

§ 9. *Studenter uten studierett*

1. Den som ikke er tatt opp som student, har rett til å melde seg til vurdering i et emne i samsvar med universitetsloven § 3-10. Fakultetet avgjør om vilkårene for oppmelding til vurdering er oppfylt og kan gi nærmere regler om adgangen til å gå opp til vurdering uten å være tatt opp som student.
2. Rektor kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for slik vurdering. Rektor kan også fastsette at de som ikke er tatt opp som studenter til et emne, skal betale eksamensavgift som skal dekke institusjonens merutgifter ved å vurdere denne gruppen.

UTF. § 9 Rett til vurdering for studenter uten studierett

Rett til å melde seg til vurdering uten studierett gjelder bare i emner uten obligatoriske aktiviteter og i tilfeller hvor studenten har eventuelle obligatoriske forkunnskaper fra annet lærested.

§ 10. Undervisning - delegasjon etter universitetsloven § 3-8

1. Fakultetet selv kan bestemme at visse forelesninger bare skal være for institusjonens studenter eller visse grupper av studenter dersom forelesningens art tilsier det, jf. universitetsloven § 3-8 nr. 2.
2. Fakultetet selv kan bestemme at andre enn emnets studenter skal få delta på kurs og øvelser når det er ledig kapasitet.

§ 11. Bortvisning, utestengning - delegasjon etter universitetsloven § 4-8 nr. 1

1. Fakultetet selv kan gi en student som opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, skriftlig advarsel om at forslag om bortvisning vil bli fremmet for Styret dersom den klanderverdige atferden fortsetter. I saker som ikke er fakultetsspesifikke har rektor denne myndigheten.
2. Fakultetet selv kan gi en student skriftlig advarsel om at forslag om utestengning vil bli fremmet for Styret dersom studenten ikke respekterer bortvisning vedtatt av Styret. I saker som ikke er fakultetsspesifikke har rektor denne myndigheten.
3. Vedtak om skriftlig advarsel kan påklages til Den sentrale klagenemnd ved NTNU.

Kapittel 3. Studienes organisering

§ 12. Studieåret

1. Studieåret er på 40 uker og er delt i to semestre. Høstsemesteret er på 19 uker. Høstsemesteret er avsluttet før årsskiftet. Vårsemesteret er på 21 uker.
2. NTNUs styre kan godkjenne at studieprogram ved NTNU kan avvike fra den ordinære struktureringen beskrevet i nr. 1 dersom studieåret til sammen utgjør minst 40 uker og studieprogrammet har et studieopplegg som gjennomføres frittstående fra andre studier ved NTNU.

§ 13. Studieprogram

1. Studieprogrammene ved NTNU er organisert etter følgende ulike modeller, ved at de:
  - fører til en bachelorgrad med et innhold som skal kunne bygges ut til en mastergrad
  - gir et integrert studieløp fram til en mastergrad eller en profesjonsgrad
  - fører til en mastergrad som bygger på en fullført bachelorgrad eller tilsvarende.

Styret oppretter og nedlegger studieprogram. Når styret oppretter et nytt studieprogram, skal Styret samtidig fastsette hvilket fakultet som skal administrere studieprogrammet.

2. Studieprogrammene har en hovedprofil som gir en faglig fordypning med et omfang på minst 80 studiepoeng. Alle studieprogram til 5-årige integrerte mastergrader skal også tilfredsstillere kravene til bachelorgrad.
3. Studieprogrammene bygges opp av emner. Emnene som tilbys skal være 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette. Emnene kan være obligatoriske eller valgfrie i studieprogrammet. Fakultetet oppretter og nedlegger emner. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret denne myndigheten. Oppretting av emner som forutsetter økt basisuttelling i modellen for fordeling av den statlige bevilgningen må vedtas av Styret.
4. Alle studieprogram som fører til lavere grad og integrerte studieprogram som fører til høyere grad eller profesjonsgrad, skal inneholde tre fellesemner:
  - Ex.phil. på 7,5 studiepoeng som skal være likt for alle studenter. Ex.phil. bør primært legges til 1. semester, men dette kan fravikes dersom faglige hensyn tilsier det.
  - Ex.fac. på 7,5 studiepoeng som er fakultetsspesifikt. Emnet kan inngå som en del av hovedprofilen og skal legges til første studieår.
  - Perspektivemne på 7,5 studiepoeng som skal være et emne som representerer en annen studiekultur enn det studieprogrammet studenten er tatt opp til.

UTF § 13.1 Endringer i studieprogrammenes studieplaner

Ved endringer i studieprogrammenes studieplaner, som kan ha konsekvenser for allerede opptatte studenters progresjon, skal det lages overgangsordninger som sikrer at studentene ikke blir forsinket. Disse beskrives i studieplanene.

UTF § 13.3 Nedleggelse av emner

Når et emne er nedlagt skal det arrangeres eksamen i det nedlagte emnet i de to påfølgende semestrene etter at emnet ble undervist ordinært for siste gang. Hvis nedleggelsen skyldes endringer av emnekoder eller andre endringer uten faglig betydning, slik at et nytt tilsvarende emne umiddelbart opprettes, skal det likevel ikke arrangeres eksamen i det nedlagte emnet.

§ 13a. Årsstudium

Rektor oppretter og nedlegger årsstudier etter forslag fra Utdanningsutvalget. Rektor fastsetter hvilket fakultet som skal administrere årsstudiet.

§ 14. Studieplan og emnebeskrivelser

1. Alle studieprogram er beskrevet i en studieplan. Det fakultetet som administrerer studieprogrammet, vedtar studieplan. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for

en gruppe studieprogram, vedtar dette styret studieplanen. Studieplanen skal gi opplysninger om eventuelle opptakskrav og rangeringsregler for studieprogrammet. Studieplanen skal fastsette:

- studieprogrammets læringsmål og profesjonsmål eller yrkesmål
  - eventuelle anbefalte forkunnskaper for studieprogrammet
  - hvilket fakultet som administrerer studieprogrammet
  - hvilke emner som inngår i studieprogrammet
  - studieprogrammets omfang i studiepoeng
  - hvilke emner som til sammen oppfyller kravet til hovedprofil
  - oppbyggingen av studieprogrammet, om studieprogrammet er inndelt i årskurs/-kull, studieretninger, hva som er fellesemner, hva som er obligatorisk og valgfritt, og rekkefølgen på emnene
  - mulighetene for utveksling med utenlandske læresteder
  - andre bestemmelser av betydning for gjennomføring og kvalitetssikring
  - overgangsordninger ved endring av studieplanen.
2. Alle emner skal være beskrevet i en emnebeskrivelse. Fakultetet skal utarbeide emnebeskrivelsene for egne fagområder. Hver emnebeskrivelse skal inneholde:
- læringsmål
  - faglig forutsetning for å bli tatt opp til emnet
  - faginnhold
  - læringsformer
  - emnets omfang i studiepoeng
  - undervisningsomfang
  - eventuell obligatorisk undervisning
  - hvilke aktiviteter som inngår, omfanget av dem og hvilke som er obligatoriske. f.eks. metodekurs, øvinger, praksis, feltkurs, ekskursjoner, laboratoriearbeid, gruppeoppgaver, semesteroppgaver, andre skriftlige oppgaver, kunstneriske framføringer
  - faglige krav for å bli vurdert
  - hvilke aktiviteter som skal vurderes underveis og som skal inngå i sluttkarakteren
  - organisering av eventuell avsluttende eksamen (hvor ofte, når i semesteret, dato e.l.)
  - eventuelle hjelpemidler ved avsluttende eksamen
  - vurderingsform og karakterskala for de enkelte delvurderingene
  - vekting av delvurderingene som inngår i sluttkarakteren.

Perspektivemner

En liste over hvilke perspektivemner som anbefales for realfagsprogrammene tas inn i studiehåndboken.

Faglig minstekrav for opptak til masterstudiet

Eventuelle faglige minstekrav for opptak til masterstudiet skal kunngjøres i studieplanen for de aktuelle studieprogrammer. Se Opptaksforskriftens § 19, nest siste ledd. Se også siste ledd under "Pensum i mastergraden".

Pensum i mastergraden

Det skal stilles særskilte krav til faglig nivå på emner som skal inngå som en del av mastergraden.

Pensum i mastergraden skal i utgangspunktet bestå av emner på høyt nivå (3000- eller 8000-emner) på minst 30 studiepoeng i tillegg til "Ekspertes i team". Elementære emner (emner på 1000 – nivå) kan ikke inngå. Emner på 2000-nivå kan kun brukes i den grad fakultetet selv bestemmer. Eventuelle bestemmelser om dette inntas i studieprogrammets studieplan.

For pensum i femårige masterprogram, som primært er opprettet for å kvalifisere for læreryrket, kan fakultetet selv gjøre unntak fra regelen om at minst 30 sp skal være på 3000- eller 8000-nivå. Eventuelle bestemmelser om dette inntas i studieprogrammets studieplan.

Emnene i mastergraden skal i utgangspunktet være ordinære, studieplanfestede emner. Emner av et omfang på inntil 15 sp (inkludert eventuelt spesialpensum) kan likevel være opprettet for enkeltstudenter når det er vanskelig å finne relevante studieplanfestede emner. Slike emner skal likevel knyttes til eksisterende emnekoder reservert til dette bruk.

Emner som inngår i masterpensumet skal i utgangspunktet være fra realfagene eller realfagsemner fra teknologistudiene. Ved tvil bestemmer fakultetet selv hva som er realfagsemner. Når masteroppgaven er tverrfaglig eller fagdidaktisk kan likevel emner av et omfang på opptil 22,5 sp være fra andre fag enn realfagene. Disse emnene skal likevel ha en klar faglig relevans i forhold til masteroppgaven og programmets faglige profil. Fakultetet, eller den det bemyndiger, kan gi nærmere regler om dette som inntas i studieprogrammets studieplaner.

Eksterne emner som skal inngå i masterpensumet må ha en vurderingsordning av en kvalitet som svarer til de ordninger som finnes ved NTNU.

Studenter som er tatt opp til masterprogram med bakgrunn i andre bachelorprogram enn det som i hht. til studieplanen skal danne grunnlag for det aktuelle masterprogrammet kan bruke inntil 22,5 studiepoeng av masterstudiet til en faglig tilnærming til det masterstudiet de blir tatt opp til. Det forutsettes likevel at bachelorgraden har en hovedprofil som er relevant for det aktuelle masterstudiet. Blant disse 22,5 studiepoengene kan det ikke inngå emner på 1000-

nivå. Emner på 2000 -nivå kan brukes når disse har et faglig nivå som gjør dem egnet som elevatoremner, dvs at de både kan inngå i en bachelor- og en mastergrad. Fakultetet selv kan gi regler om dette og tas inn i studieprogrammets studieplan.

Spesialpensum

Ved den avsluttende mastereksamen etter pkt A) og i noen tilfeller etter pkt B) i Utfyllende regler til Studieforskriftens § 23, avsnitt om avslutning av mastergrad, skal det eksamineres i et spesialpensum. Spesialpensumet skal være enten 7,5 studiepoeng eller 15 studiepoeng og kan bestå av ett eller to emner. Hvilken ordning som skal anvendes fastsettes i studieplanen for programmet.

§ 15. Innpassing

1. Fakultetet avgjør søknader om innpassing til videre studier på grunnlag av ekstern utdanning eller realkompetanse etter universitetsloven § 3-4 og § 3-5. Det forutsettes at den eksterne utdanningen er godkjent som utdanning på universitets- og høøgskolenivå.
2. Fakultetet avgjør søknader om godkjenning som faglig jevngod med grad eller utdanning etter universitetsloven § 3-4 nr. 3.

UTF § 15 Innpassing av tidligere utdanning.

Vurdering av utdanning som tilsvarende bachelorgrad som grunnlag for opptak til masterprogram (jfr. Studieforskriftens § 20, pkt 1), gjøres normalt kun for avsluttede, treårige utdanninger. Når særskilte grunner taler for det kan deler av utdanninger og deler av utdanning sammen med realkompetanse likevel vurderes. Utdanningene må uansett sammenlagt svare til en bachelorgrad i omfang, faglig innhold og faglig nivå. Fakultetet selv avgjør slike saker. Søknad om innpassing må leveres 3 måneder før semesterstart for det semesteret innpassingen skal gjelde for.

§ 16. Fritak for vurdering

1. Fakultetet skal gi fritak for avsluttende eksamen, prøve eller annen vurdering når studenten kan dokumentere at tilsvarende vurdering er gjort ved NTNU eller en annen institusjon. Fakultetet kan også gi fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen, prøve eller annen vurdering, eller på grunnlag av dokumentasjon av realkompetanse, jf. universitetsloven § 3-5. Ved behandling av søknad om fritak skal fakultetet ta hensyn til tidligere undervisning og vurdering vedrørende nivå, omfang og innhold.
2. Studenten sender søknaden til det fakultetet som administrerer studieprogrammet han/hun har studierett til.

UTF § 16. 1, Fritak for vurdering, første setning.

Fritak for vurdering i et emne skal gis når det emnet som ligger til grunn for søknaden har samme faglige nivå som det NTNU-emnet det vurderes mot og skal i hovedsak dekke de sentrale, faglige temaene. For at det skal gis fritak for vurdering, må emnene overlapse, faglig, nivå- og omfangsmessig, minst 50 %. Hvis det inngår laboratorieøvinger, feltkurs eller andre

praktiske øvinger i NTNU-emnet, må emnet som ligger til grunn for vurderingen om fritak også inneholde liknende praktiske øvinger av omtrentlig samme omfang. Søknad om fritak må leveres 3 måneder før semesterstart for det semesteret fritaket skal gjelde for.

§ 17. Reduksjon i studiepoeng

Dersom en student blir vurdert i emner der innholdet helt eller delvis dekker hverandre, skal summen av studiepoengene for disse emnene reduseres. Fakultetene vurderer omfanget av reduksjonen i hvert enkelt tilfelle. Er noen av emnene studenten har tatt ved NTNU obligatoriske, skal reduksjonen gjøres i de ikke-obligatoriske emnene. For øvrig skal reduksjonen gjøres i det eller de emner som fører til den gunstigste karakteren for studenten. Det skal framgå av karakterutskriften eller vitnemålet hva grunnlaget for reduksjonen er.

UTF § 17 Studiepoengreduksjon

Obligatoriske og anbefalte emner som inngår i ett og samme studieprogram skal ikke gi studiepoengreduksjon. Ved kombinasjon av eksterne emner med NTNU-emner, gamle og nye NTNU-emner eller ved bruk av valgfrie emner i et program, kan det likevel oppstå studiepoengreduksjon.

Kapittel 4. Grader

§ 18. Tildeling av grad

Fakultetene tildeler grader med rett til tilsvarende tittel i samsvar med den ansvarstildelingen Styret fastsetter når det godkjenner nye studieprogram.

§ 19. Bachelorgrad

1. Fakultetet tildeler bachelorgraden på grunnlag av et gjennomført studieprogram eller et fritt valg av emner når en student har fullført studieløp med et omfang på minst 180 studiepoeng. I de 180 studiepoengene skal det inngå:
  - en hovedprofil på minst 80 studiepoeng, der studieplanen definerer kravet for hovedprofilen
  - fellesemner på 22,5 studiepoeng, jf. § 13 nr. 4.
2. Dersom bachelorgraden ikke bygger på et tilrettelagt studieprogram, tildeler det fakultetet graden der hovedprofilens faglige innhold hører til. Har studenten en grad der mer enn én hovedprofil inngår, velger studenten selv hvilket av de faglig relevante fakultetene som skal tildele graden.

UTF § 19.1 Krav til bachelorgrad - hovedprofil

Hovedprofilen for et studieprogram defineres i studieplanen for hvert enkelt program ved at de obligatoriske og eventuelle valgbare emnene i hovedprofilen listes opp.

Et eventuelt årsstudium kan utgjøre en del av hovedprofilen i et bachelorprogram når dette framgår av studieprogrammets studieplan.

Emner som er opprettet til bruk i det praktisk pedagogiske studiet kan ikke inngå i hovedprofilen i bachelorstudiet. Fagdidaktiske emner med realfagsemnekoder kan likevel inngå i hovedprofilen i bachelorprogram som skal danne det faglige grunnlaget for opptak til skolerettede eller fagdidaktisk orienterte masterprogram.

§ 20. Mastergrad

1. For å bli tatt opp til et masterprogram som bygger på en lavere grad, må studenten
  - ha oppnådd bachelorgrad eller tilsvarende
  - ha bestått vurderinger i minst 80 studiepoeng i fagområdet til den aktuelle mastergraden, spesifisert i studieplanen for det aktuelle masterprogrammet
  - ha oppfylt øvrige opptakskrav fastsatt i studieplanen for masterprogrammet.

For opptak til erfaringsbasert masterprogram gjelder ikke andre strekpunkt. I stedet kreves minst 2 års relevant yrkespraksis.

2. For å få tildelt en mastergrad må studenten
  - enten tilfredsstillende opptakskravene til masterprogrammet og i tillegg ha bestått relevante studier på minst 120 studiepoeng, der studieplanen kan angi at inntil 30 studiepoeng kan erstattes av relevant praksis
  - eller ha fullført et sammenhengende studieløp normert til 300 studiepoeng, der kravene til bachelorgraden er inkludert.
3. I masterprogrammene etter nr. 2 skal det inngå en masteroppgave som i omfang er minst 30 studiepoeng, men ikke mer enn 60 studiepoeng.
4. For å få tildelt mastergrader som er normert til mindre enn 90 studiepoeng, må kravene som er spesielt fastsatt for disse studieprogrammene være oppfylt.

UTF § 20.3 Omfang på masteroppgaven

Masterstudiets selvstendige arbeid; masteroppgaven, skal normalt ha et omfang på 60 studiepoeng. Det kan likevel fastsettes i studieplanen at masteroppgaver på 45 eller 30 studiepoeng kan benyttes. Masteroppgaver med et omfang på 30 studiepoeng kan kun benyttes i de integrerte, femårige mastergradsprogrammene opprettet for å kvalifisere for læreryrket.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere har vært belønnet med eller inngått i en grad ved norsk eller utenlandsk universitet, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som masteroppgave når disse etter sitt innhold utgjør et hele.

Masteroppgaven er normalt individuell, og alle studenter som er tatt opp til masterstudiet har krav på individuell oppgave.

Uttak av masteroppgaver i femårige masterstudier

Det kreves at eksamener i alle obligatoriske og valgbare emner som inngår i studieplanen/ studentens godkjente utdanningsplan for studiets tre første år skal være bestått før det semesteret masteroppgaven tas ut.

Veiledning under masterstudiet

Masterstudiet er et veiledet studium. Alle masterstudenter skal ha en ansvarlig veileder. Ansvarlig veileder skal være ansatt i en fast vitenskapelig stilling på det instituttet som er ansvarlig for masteroppgaven. Andre kan delta i veiledningen. Oppgaven kan utføres helt eller delvis på et annet institutt/fakultet enn det ansvarlige instituttet

Fakultetet kan inngå avtale om at vitenskapelig ansatt i fast stilling ved en annen enhet ved NTNU kan ha hovedansvar for veiledning av masterstudenter.

Utenlandsopphold under masterstudiet

Emner fra utenlandske universitet og høyskoler kan nyttes i masterstudiet etter de regler som gjelder for masterstudiets pensum og etter de regler som gjelder for innpassing av ekstern utdanning. Oppgaven kan utføres helt eller delvis ved utenlandsk universitet. Ansvarlig institutt må forsikre seg om at veilederen ved det utenlandske universitetet har minst førsteamanuensiskompetanse innen fagområdet. Praktiske forhold ved utenlandske universitet, så som studieårets inndeling og lignende kan gi grunnlag for en mindre forlengelse av den tid som totalt skal brukes på masterstudiet. Dette nedfelles i så fall i avtalen om utdanningsplan.

(Tidsrammer for masterstudiet:)

Tidsbegrensning

Masteroppgaven skal være tidsbegrenset.

Frister for innlevering av masteroppgaver (se også UTF § 4.5, første avsnitt).

Masteroppgaver skal innleveres til vurdering senest 4 uker før avslutningen av masterstudiets siste semester. Fakultetet som er ansvarlig for studieprogrammet, bestemmer om det skal holdes en avsluttende eksamen etter at masteroppgaven er levert og hva som skal inngå i den avsluttende eksamen. Opplysninger om dette tas inn i studieplanen for programmet (Jfr UTF § 23).

Dato for uttak av oppgaven må settes slik at dato for innlevering av oppgaven kan settes senest 4 uker før semesterslutt.

Utsatt innlevering av masteroppgaver

Ved sykdom kan innleveringsfrist for både 60, 45 og 30 studiepoengs oppgaver utsettes tilsvarende en eventuell sykemeldingsperiode. Sykdom dokumenteres med legeattest/sykemelding.

For 60 og 45 studiepoengs oppgaver gjelder:

- Dersom oppgaven ikke kan innleveres innen fristens utløp, kan det søkes om opptil 3 måneders forlengelse av fristen når det foreligger en gyldig grunn.
- Dersom oppgaven ikke er innlevert etter forlenget frist, må det søkes om ytterligere forlengelse, ellers ansees kandidaten for å ha strøket. Hvis en ny søknad om forlengelse ikke innvilges, ansees kandidaten for å ha strøket.
- Det kan søkes om forlengelse bare to ganger.

For 30 studiepoengs oppgaver gjelder:

- Dersom oppgaven ikke kan innleveres innen fristens utløp, kan det søkes om inntil 6 ukers utsettelse når det foreligger en gyldig grunn.
- Det kan søkes om forlengelse bare to ganger.

Grunner for utsettelse (se også UTF § 7, pkt b)

Gyldige grunner for utsettelse (i tillegg til sykdom) kan være undervisningsoppgaver, organiserte studentaktiviteter, omsorgsarbeid og uforskyldte problemer med oppgaven. Det kreves skriftlig dokumentasjon eller redegjørelse, samt ny plan for fullføring. Fakultetet eller instituttet når fakultetet har bestemt det, avgjør søknaden. Når grunnen til forlengelse er undervisningsoppgaver, organiserte studentaktiviteter og omsorgsarbeid, skal forlengelsen gis i tilsvarende fulltidsekvivalenter for den angitte årsak. Den innvilgede forlengelsen har ikke innvirkning på evalueringen av oppgaven.

Fellesarbeid som masteroppgave

Masteroppgaven kan også gjennomføres som fellesarbeid under forutsetning av at hver kandidats bidrag er tydelig avgrenset og tilsvarer en normal masteroppgave med hensyn til arbeidsinnsats og -omfang.

Fellesarbeidet kan være enten:

- a) fellesarbeid med individuell bedømmelse når tilstrekkelig store deler av den skriftlige sammenfatningen av arbeidet kan identifiseres som den enkelte

gruppedeltakers personlige innsats. Karakterfastsettelsen på masteroppgaven skal for den enkelte student skje på grunnlag av bedømmelse av fellesarbeidet, og hvis alternativ A etter UTF § 23 nyttes; en eksaminasjon i tilknytning til dette

eller

- b) fellesarbeid med felles og individuell bedømmelse. Karakterfastsettelsen på masteroppgaven skal for den enkelte student skje på grunnlag av bedømmelse av fellesarbeidet, og hvis alternativ A etter UTF § 23 nyttes; en eksaminasjon i tilknytning til dette

Deltakere i et fellesarbeid kan være tilknyttet forskjellige institutter. Emnet for fellesarbeidet og gruppens størrelse må i slike tilfeller godkjennes av instituttene i fellesskap. Før arbeidet tar til, skal det av institutt og studenter i fellesskap avgjøres hvilken arbeids- og bedømmelsesform som skal benyttes. Opplysninger om dette tas inn i den enkelte students avtale om utdanningsplan for masterstudiet. Det kreves godkjenning av instituttet for å forandre en arbeids- eller bedømmelsesform etter at arbeidet er begynt.

For et fellesarbeid skal det være minst en fast veileder. Veilederen skal medvirke til at deltakerne får det best mulige faglige utbytte av arbeidet, og ellers holde tilstrekkelig kontakt med deltakerne til å kunne kontrollere hver deltakers innsats i arbeidet.

Utnyttelse av masteroppgaven

Etter at mastergraden er oppnådd kan masteroppgaver som ikke er klausulert/båndlagt benyttes innen de rammer som settes av Lov om opphavsrett til åndsverk.

§ 21. Candidata/candidatus medicinae

I studieprogram som fører fram til graden candidata/candidatus medicinae, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et sammenhengende studieløp normert til 360 studiepoeng. Det medisinske fakultet fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

§ 22. Candidata/candidatus psychologiae

I studieprogram som fører fram til graden candidata/candidatus psychologiae, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et studium på 60 studiepoeng og en etterfølgende sammenhengende profesjonsdel normert til 300 studiepoeng. Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

Kapittel 5. Vurdering

§ 23. Vurdering

1. I alle emner eller emnegrupper som inngår i studieprogram, skal det hvert studieår være tilbud

om vurdering av studentenes kunnskaper og ferdigheter som fører til en karakter. Vurderingen skal skje i form av en avsluttende vurdering, eventuelt på grunnlag av ulike typer underveisvurderinger nærmere beskrevet i studieplanen.

2. For å bli vurdert må studenten ha registrert seg det semesteret, og oppfylle de faglige kravene emnebeskrivelsen setter for å få adgang til å bli vurdert.
3. En student som har levert besvarelse, kan ikke unndra seg sensur. Studenten kan heller ikke unndra seg sensur dersom eksaminasjonen har startet ved muntlig prøve.

UTF § 23 Avsluttende vurdering i emner der vurderingen bygger på større arbeid som teller 50 % eller mer.

I emner der sluttkarakteren bygger på større arbeider som teller 50 % eller mer, kreves det at arbeidet er bestått for å oppnå bestått sluttkarakter i emnet.

UTF § 23. Foreldelse av resultater (karakterer) ved underveisvurdering

Karakterene ved underveisvurdering er gyldig ved beregning av sluttkarakter ved eksamen i de tre påfølgende semestre.

UTF § 23. Avslutning av mastergraden

Masterstudiet avsluttes ved at det gis en endelig sensur på masteroppgaven og ved en prøve (avsluttende mastereksamen). Prøven som avslutter masterstudiet skal kunne avholdes gjennom hele studieåret, også utenom de ordinære eksamensperiodene. Prøvens form fastsettes for det enkelte program av det fakultet som er ansvarlig for programmet, og tas inn i programmets studieplaner.

Prøven kan avvikles etter ett av to følgende alternativer (A eller B). I begge tilfeller skal masteroppgaven være innlevert på forhånd og eksamen i alle emner som skal inngå i mastergraden må være bestått. Eventuelt spesialpensum og emner som i hht til emnebeskrivelsen kan eksamineres i ved avsluttende mastereksamen, kan det gjøres unntak for. Unntaket gjelder kun alt. A og de tilfeller av alt. B hvor spesialpensum ikke er eksaminert i.

Alternativ A) Den avsluttende mastereksamen er en muntlig prøve som avholdes etter at masteroppgaven er innlevert og godkjent som grunnlag for den avsluttende prøven. Den avsluttende mastereksamen består av:

- 1) en muntlig eksaminasjon i spesialpensumet med en egen sensur for dette og

2) en drøfting av /eksaminasjon i masteroppgavens tema og problemstillinger.

Drøftingen/eksaminasjonen, sammen med den foregående vurdering av masteroppgaven gir grunnlag for fastsettelsen av den endelige sensur på masteroppgaven.

Alternativ B) Den avsluttende mastereksamen er en muntlig prøve som avholdes etter at masteroppgaven er innlevert og alle emneeksamener som skal inngå i mastergraden er avlagt og bestått. Hvis kandidaten ikke har avlagt eksamen i eventuelt spesialpensum, kan dette eksamineres i tilknytning til den avsluttende eksamen. Fakultetet selv bestemmer om dette skal være mulig. Den avsluttende mastereksamen består i at kandidaten foretar en muntlig, offentlig presentasjon av oppgaven av minst 30 minutters varighet. Presentasjonen skal kunne etterfølges av spørsmål til kandidaten. Sensor og veileder(e) skal være tilstede. Etter presentasjonen sensureres masteroppgaven og det settes karakter.

§ 24. Eksamensperioder

Avsluttende eksamen legges til slutten av hvert semester. Rektor fastsetter eksamensperiodene. Datoene blir kunngjort i studiehandboka. Rektor kan bestemme at avsluttende eksamen i emnet blir lagt utenfor denne perioden dersom det er faglige eller praktiske grunner til det.

§ 25. Avsluttende eksamen

Emnebeskrivelsen fastsetter om det skal holdes avsluttende eksamen i emnet og hvilke krav som er stilt for at en student kan få adgang til avsluttende eksamen. Avsluttende eksamen er alltid karaktergivende.

UTF § 25 Vilkår for adgang til avsluttende eksamen.

Studenter som ikke har fått godkjent de aktivitetene som i hht til emnebeskrivelsen er obligatoriske og eventuelle andre krav som emnebeskrivelsen setter for adgang til eksamen, får ikke adgang til avsluttende eksamen.

UTF § 25 Tidsrammer for skriftlig avsluttende eksamen

Skriftlig avsluttende eksamen skal ikke være av lengre varighet enn 4 timer for emner på 7,5 studiepoeng.

§ 26. Instruks ved avsluttende eksamen

Rektor kan fastsette felles instruks for henholdsvis

- studenter som har adgang til avsluttende eksamen
- eksamensinspektører
- faglærers tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig avsluttende eksamen.

Instruksene tas inn i studiehandbøkene.

§ 27. Gyldig forfall til avsluttende eksamen

1. Dersom en student ikke kan møte til avsluttende eksamen på grunn av sykdom eller andre tvingende grunner, må søknad om å få fraværet godkjent som gyldig forfall sendes Studieavdelingen. Søknaden må framsettes senest en uke etter den første avsluttende eksamen som sykefraværet gjelder for, og skal inneholde opplysninger om hvilke avsluttende eksamener det søkes om gyldig forfall for. Dokumentasjon skal være vedlagt søknaden. Tidsrom for sykemeldingen skal framgå av legeattesten.
2. En student som blir syk under avsluttende eksamen, skal underrette overinspektøren i eksamenslokalet eller eksaminator/intern sensor ved muntlig prøve. Studenten må deretter straks oppsøke lege og levere legeattest i samsvar med reglene i nr. 1.

§ 28. Utsatt eksamen

1. I emner der det blir holdt avsluttende eksamen bare én gang pr. studieår, skal det holdes utsatt eksamen før neste avsluttende eksamen. Studenter som har hatt gyldig forfall til avsluttende eksamen, har adgang til utsatt eksamen. Det samme har studenter som har møtt til avsluttende eksamen og ikke har bestått denne eksamen.
2. Studentene må melde seg til utsatt eksamen innen den fristen som fakultetet eller de utfyllende reglene fastsetter.
3. Fakultetet, i samråd med rektor, kan legge utsatt eksamen til samme eksamensperiode som avsluttende eksamen, til neste eksamensperiode eller i et fast tidsrom utenom eksamensperiodene. For bestemte studieprogram kan tidspunktet for utsatt eksamen, som en fast ordning, fastsettes i utfyllende regler.
4. Ved utsatt eksamen skal vurderingsformen være faglig jevn god med vurderingsformen ved avsluttende eksamen. Avvikende vurderingsform ved utsatt eksamen skal fremgå av emnebeskrivelsen.

UTF. § 28 Avsluttende eksamen hvert semester

I realfagstudienes emner holdes det avsluttende eksamen i eksamensperioden hvert semester. Studentene melder seg til eksamen selv. Realfagstudenter som tar emner fra teknologistudiene følger eksamensordningen på disse emnene.

§ 29. Gyldig forfall til andre vurderinger enn avsluttende eksamen

Fakultetet skal, hvis det er praktisk mulig, sørge for at studenter med gyldig forfall til andre vurderinger enn avsluttende eksamen kan få gjennomført sine vurderinger i løpet av semesteret og før eventuell avsluttende eksamen i emnet.

UTF § 29 Gjentak av delvurdering ved gyldig forfall

Instituttet skal, hvis det er praktisk mulig, sørge for at en student som har dokumentert gyldig forfall til delvurderinger i et emne som inngår i studentens godkjente utdanningsplan, får en ekstra mulighet til å gjennomføre disse delvurderingene i løpet av semesteret, slik at de får adgang til den avsluttende vurdering i emnet.

§ 30. Adgang til ny vurdering

1. En student som blir vurdert til ikke å ha bestått i emnet, har rett til å framstille seg til ny vurdering. Emnebeskrivelsen eller utfyllende regler fastsetter hvilke karaktergivende aktiviteter som må tas opp igjen når studenten ikke har bestått emnet.
2. Studenten har adgang til ny praksisperiode én gang dersom første gang vurderes til ikke bestått.
3. Dersom studenten har bestått, har han/hun rett til å framstille seg én gang i ett emne i hvert studieår for å forbedre karakteren. Det er da beste karakter som teller. Der karakteren fastsettes på grunnlag av flere delvurderinger, må alle vurderingene tas opp igjen.

§ 31. Gjentak av masteroppgaven

En student kan levere ny eller revidert oppgave én gang dersom masteroppgaven eller hovedoppgaven ikke er bestått. Det er ikke adgang til å få vurdert en ny masteroppgave eller hovedoppgave i samme studieprogram når studenten tidligere har fått vurdert sin oppgave med bestått resultat.

UTF § 31

Gjentak av masteroppgaven etter stryk

- a) Hvis en oppgave ikke blir levert innen fristens utløp og det ikke foreligger søknad om forlenget frist, regnes det som stryk (karakteren F/ikke bestått). Dette gjelder både 60, 45 og 30 studiepoengs oppgaver.
- b) En oppgave som er innlevert innen fristens utløp, gis karakteren F/ikke bestått dersom den ikke tilfredsstillir minstekravene for å bestå.
- c) Ved evt. stryk på oppgaven opphører studieretten, og det må søkes om nytt opptak for å få ny studierett og oppgave. Alternativt kan studenten melde fra om gjentak av masteroppgaven. Det må samtidig søkes om gjenbruk eller justering av det teoretiske pensumet. (se *Gjenbruk av masteroppgaven*)
- d) Hvis en student har strøket, søkt nytt opptak og fått ny oppgave skal tidsrammen for det nye masterstudiet normalt være vesentlig mindre enn fire semestre. Under fastsettelsen av ny tidsramme skal faktorer som bruk av emner fra tidligere masterpensum og hvor faglig forskjellig den nye oppgaven er fra den forrige, vektlegges. Ny masteroppgave tildeles bare én gang.

Gjenbruk av masteroppgaven

Kun hvis en masteroppgave bedømmes til karakteren F (ikke bestått), kan oppgaven leveres på nytt i revidert eller supplert form. Det skal da fastsettes ny frist for innlevering. Veileder og sensor må gi en skriftlig vurdering om det er mulig å omarbeide oppgaven innen en bestemt frist.

Ved stryk på 60 og 45 studiepoeng oppgave: Hvis oppgaven kan omarbeides innen tre måneder, kan studenten få en ny frist. Hvis den ikke kan omarbeides med normalt arbeidsinnsats innen tre måneder, så opprettholdes karakteren ikke bestått.

Ved stryk på 30 studiepoeng oppgave: Hvis oppgaven kan omarbeides innen seks uker, kan studenten få en ny frist. Hvis den ikke kan omarbeides med normal arbeidsinnsats innen seks uker, så opprettholdes karakteren ikke bestått.

Ved karakterfastsettelsen av omarbeidet masteroppgave vil det bli lagt vekt på at det er benyttet lengre tid enn det som er normert for oppgaven.

§ 32. Pensum ved ny vurdering/utsatt eksamen

Ved ny vurdering og ved utsatt eksamen gjelder det pensumet som er fastsatt for emnet på tidspunktet for ny vurdering eller utsatt eksamen. Ved nasjonale rammeplanendringer kan det av departementet bli fastsatt særordninger. Ved betydelige endringer i pensum skal det være anledning til å bli vurdert etter gammel ordning i minst ett år, men maksimalt to år, etter at nyordningen trådte i kraft.

§ 33. Særskilt tilrettelagt vurdering

1. For å gi alle studenter tilnærmet like arbeidsvilkår ved vurdering, kan studenter med særskilte behov, som er tilstrekkelig dokumentert, søke om tilrettelagt vurdering. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.
2. Tilretteleggingen kan enten være praktisk rettet i form av å kunne bruke spesielle hjelpemidler eller få utvidet tid. I spesielle tilfeller kan det innvilges bruk av annen vurderingsform enn den ordinære eller annen form for tilrettelegging.
3. Er behovet permanent, innvilges tilrettelegging i form av spesielle hjelpemidler for hele studietiden.
4. Søknad, vedlagt dokumentasjon, sendes Studieavdelingen innen fristen for registrering. Søknaden avgjøres av rektor. Ved søknad om annen vurderingsform enn den som er oppgitt i emnebeskrivelsen, skal rektor avgjøre søknaden i samråd med fakultetet.
5. Studenter med akutt oppståtte spesielle behov skal så langt det er mulig få tilrettelagt vurdering etter samme retningslinjer som ovenfor. Søknad med tilstrekkelig dokumentasjon må sendes Studieavdelingen så snart den akutte situasjonen har oppstått.

§ 34. Målform og språk ved skriftlig vurdering

1. Bestemmelser om bruk av målform i eksamensoppgaver er gitt i forskrift 7. juli 1987 nr. 4148 om målform i eksamensoppgaver. Forskriften er gitt med hjemmel i lov 11. april 1980 nr. 5 om

målbruk i offentlig teneste.

2. Eksamensoppgaver som gis på norsk mål, skal foreligge i begge målformer (bokmål og nynorsk). Unntatt er oppgaver i faget norsk. Har alle studentene ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen. Studentene velger målform når de melder seg til vurdering.
3. Dersom undervisningen gis på et ikke-skandinavisk språk, skal eksamensoppgaver i tillegg gis på undervisningsspråket. Søknad om å få oppgave gitt på annet språk enn norsk eller undervisningsspråket, avgjøres av fakultetet.
4. Dersom en vesentlig del av emnets pensum er på et annet språk enn undervisningsspråket, kan fakultetet bestemme at oppgaveteksten i tillegg skal gis i det språket.

§ 35. Lukking av muntlig prøve

Fakultetet kan bestemme at muntlig prøve ikke skal være offentlig, etter ønske fra studenten, når tungtveiende hensyn taler for det, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 3. Fakultetet skal sikre at vurderingen også i disse tilfellene sikrer det faglige nivå ved studiet.

§ 36. Fusk/forsøk på fusk

1. Ved fusk/forsøk på fusk kan Den sentrale klagenemnd annullere vurdering i samsvar med universitetsloven § 4-7. Det samme gjelder godkjenning av kurs, godskriving eller godkjenning av utdanning eller fritak for vurdering.
2. Den sentrale klagenemnd kan, i samsvar med universitetsloven § 4-8 nr. 3, utestenge en student som har opptrådt på denne måten i inntil ett år. Studenten kan også fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner som går inn under loven i inntil ett år.
3. Nærmere informasjon om behandling av fusk framgår av Veiledende retningslinjer ved behandling av fusk/forsøk på fusk til eksamen ved NTNU av 30. mai 2001.

Kapittel 6. Sensur

§ 37. Sensorer

1. Fakultetet selv oppnevner sensorer, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 2. For tverrfakultære emner (f.eks. *Ekspertes i team*) som ikke er administrert av et fakultet, oppnevner rektor ekstern(e) sensorer(er). Eksterne sensorer ved klage oppnevnes av fakultetet selv. Oppnevning skjer for perioder på 3 år.
2. Det skal være minst to sensorer ved muntlig prøve og vurdering av praksisopplæring e.l. som etter sin art ikke lar seg etterprøve. Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern,

ved bedømmelsen av masteroppgaven/hovedoppgaven, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 2

3. Fakultetet selv fastsetter retningslinjer enten generelt eller for det enkelte studieprogram for hvordan ekstern deltakelse i vurderingen skal gjennomføres, enten ved ekstern deltakelse i den enkelte vurdering eller ved ekstern evaluering av vurderingsordningene.

§ 38. Sensurfrister

Etter universitetsloven § 3-9 nr. 4 er sensurfristen 3 uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Når særlige grunner inntreffer, skal ny sensurdato offentliggjøres. Sensurfrist for masteroppgaven/hovedoppgaven er 3 måneder.

Kapittel 7. Karakterer

§ 39. Karakterskalaer

Vurdering gis i form av karakterer enten etter en skala fra A til F eller bestått/ikke bestått. A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. Karaktertrinnene gis følgende betegnelse og generell beskrivelse:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Fullført/ikke fullført benyttes der det ikke kreves vurderinger.

Fakultetet skal utarbeide fagspesifikke beskrivelser av vurderingskriteriene.

§ 40. Gjennomsnittskarakter

Det kan beregnes gjennomsnittskarakter av oppnådde resultater i utdanningsplanen dersom det er gitt bokstavkarakter for minst 75% av studiepoengene. Ved beregning av gjennomsnittskarakter skal alle oppnådde slutt karakterer i hvert enkelt emne legges til grunn. Gjennomsnittskarakteren beregnes slik:

1. Hver bokstavkarakter erstattes av en tallekvivalent, A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.
2. Tallekvivalenten multipliseres med emnets studiepoeng, og de enkelte produktene av studiepoeng og tallekvivalent summeres for de emner som inngår.

3. Produktsummen divideres med totalt antall studiepoeng som inngår i samlingen av aktuelle emner.
4. Kvotienten regnes ut med én desimal.
5. Gjennomsnittskarakteren blir den bokstavkarakter som har heltallet i kvotienten som tall-ekvivalent, etter at vanlig forhøyningsregel er brukt.

§ 41. Hovedkarakter

1. Utfyllende regler angir om det gis hovedkarakter.
2. Med hovedkarakter menes en samlekarakter som gis for hele studieprogrammet ved tildeling av grad. Karakteren beregnes som et veiet gjennomsnitt av tellende bokstavkarakter for de emner som inngår i graden. For å få beregnet hovedkarakter må studenten ha bestått karakter i emner ved NTNU på til sammen minst 120 studiepoeng, og det må være benyttet bokstavkarakter i minst 75% av studiepoengene som inngår. Utregningsmetoden for hovedkarakter er den samme som for gjennomsnittskarakteren i § 40.

UTF § 41.1

Det gis ikke hovedkarakter i realfagstudiene

§ 42. Begrunnelse og klage

1. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter universitetsloven § 5-3. Ønske om begrunnelse og klage framsettes for fakultetet. Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelig for studentene etter at karakter er satt, jf. universitetsloven § 5-3 nr. 3.
2. Ved ny sensur skal det være minst to nye sensorer, hvorav minst én ekstern, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 5. De nye sensorene skal ikke ha informasjon om karakter, begrunnelse eller studentens begrunnelse for klagen.
3. Ved bruk av løpende vurdering kan studenten framsette klage først når sluttkarakter for emnet eller emnegruppen er kunngjort, men ikke etter hver enkelt delvurdering. Studenten har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen etter hver enkelt vurdering.
4. Formelle feil kan påklages i samsvar med universitetsloven § 5-2. Klagen framsettes for fakultetet. Det er bare vurderinger underveis i studieløpet, som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakter for endelig studium, som kan påklages etter § 5-2.
5. Ved klage på karakterfastsettingen på gruppearbeid, der det gis en felles karakter, må alle studentene samtykke i og undertegne klagen. Det samme gjelder klage over formelle feil i disse tilfellene.

Kapittel 8. Vitnemål og karakterutskrifter

§ 43. Vitnemål

1. Vitnemål utstedes ved fullført grad eller fullført utdanning. Vitnemål utstedes normalt bare én gang for samme grad/utdanning. Vitnemålet skal gi opplysninger om hvilket studieprogram som ligger til grunn for graden. Vitnemålet skal gi opplysninger om hvilket semester og år graden/utdanningen er fullført. Eventuell hovedkarakter angis i vitnemålet. Diploma supplement inngår som en del av vitnemålet. Karakterutskrift som inneholder de emner studenten har bestått, følger som vedlegg til vitnemålet.
2. For å få utstedt vitnemål for grad fra NTNU må minst 60 studiepoeng av graden være fullført ved NTNU. Av de 60 studiepoengene må minst 30 inngå i hovedprofilen. I høgre grad må masteroppgaven/hovedoppgaven være inkludert i de 60 studiepoengene.

UTF § 43 Vitnemål for mastergraden

Sammensetningen av emnene som inngår i mastergraden kan ikke endres etter at graden er tildelt. Graden regnes for tildelt når avsluttende eksamen er avholdt og bestått og vitnemålet utstedt.

På vitnemålet for mastergraden skal det i tillegg til gradsnavnet og studieprogram angis eventuell studieretning/hovedprofil og masteroppgavens tittel samt tidspunkt (måned) for tildeling av graden.

§ 44. Karakterutskrift

Studenter skal, på anmodning, få bekreftet utskrift av beståtte karakterer. Utskriften skal inneholde gjeldende karakter i emnet, hvilket år og semester karakteren er oppnådd, tittel på emnet og emnets studiepoeng.

Kapittel 9. Utfyllende regler og ikrafttredelse

§ 45. Utfyllende regler

Fakultetet selv kan gi utfyllende regler til forskriften. For tverrfakultære studieprogram skal utfyllende regler godtas av alle involverte fakultet. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, vedtar dette styret utfyllende regler.

§ 46. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 11. februar 2003 nr. 185 om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), forskrift 29. mars 2000 nr. 339 om graden Master of Science ved de allmennvitenskapelige studier ved Norges teknisk-

naturvitenskapelige universitet (NTNU) og forskrift 16. september 1998 nr. 941 om graden Master of Philosophy ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

UTF § 46 Ikrafttredelse

Disse utfyllende regler trer i kraft for alle studenter tatt opp til realfagstudier ved IME-, IVT- og NT-fakultetet fra og med studieåret 2006/2007. De gjelder for alle studenter som er tatt opp til to-årige masterprogram i realfag ved de nevnte fakultetene fra og med studieåret 2006/2007, selv om de har vært studenter ved NTNU tidligere. De gjelder ikke for studenter tatt opp til femårige masterprogram i realfag ved de nevnte fakultetene før studieåret 2006/2007.

2)VEDTAK OM STUDIEPLANER

A)Emnekoder i realfagstudiene

Emnekoden inneholder et prefiks som angir fagtilhørighet, f.eks KJ for kjemi. Det første tallet i emnekoden skal angi emnets faglige nivå:

0000 Elementære emner, brukerkurs. Brukes normalt i bachelorgrad. Kan ikke brukes i mastergrad

1000 Grunnleggende emner i faget. Brukes normalt i bachelorgrad. Kan ikke brukes i mastergrad.

2000 Videregående emner i faget, til dels avanserte emner. Brukes normalt i bachelorgrad. Kan unntaksvis og i begrenset utstrekning brukes i mastergrad når dette er godkjent av fakultetet (Elevatoremner).

3000 Avanserte emner opprettet til bruk i mastergrad. Kan også brukes i bachelorgrad.

8000 Avanserte emner opprettet til bruk i PhD-studiet. Kan også brukes i mastergrad.

Eksempler på emnekoder etter dette systemet:

Fag	Kode	Eksempel
Akvakultur	AK	AK2003 Grunnkurs i akvakultur
Biologi	BI	BI1001 Celle- og molekylærbiolog
Botanikk	BO	BO2020 Plantefysiologi
Zoologi	ZO	ZO2051 Funksjonell anatomi

Kjemi	KJ	KJ1000 Generell kjemi
Fysikk	FY	FY2302 Biofysikk
Geologi	GEOL	GEOL1001 Historisk geologi og paleontologi
Informatikk	IT	IT1011 Informatikk basisfag
Matematikk	MA	MA1101 Grunnkurs i analyse I
Statistikk	ST	ST1101 Sannsynlighetsregning
Realfag, felles	RFEL	RFEL1001 Naturvitenskap og verdens...

B)Tidsbegrensning på bruk av emner i mastergradens pensum.

Hvis et emne skal inngå i mastergraden (mastergradens to siste år for femårige masterprogram) må det være gått mindre tid enn 12 semestre, regnet fra og med semesteret etter eksamen i emnet er avlagt.

C) Opptak til masterstudiet

I hht til § 19, nest siste ledd, i Forskrift om opptak til studier ved NTNU, kan fakultetet fastsette faglige minstekrav for opptak til masterstudiet. Faglige minstekrav kan være en nedre karaktergrense. Eventuelle faglige minstekrav skal vedtas av fakultetet selv og kan tidligst gjøres gjeldende for de studenter som tas opp tre år etter at vedtaket er kunngjort. Eventuelle vedtak skal kunngjøres straks det er vedtatt og tas inn i studieplanen for de masterprogrammer det gjelder ved første følgende studieplanrevisjon.

3) ARBEIDET VIDERE

IVT-, IME- og NT-fakultetet skal arbeide videre med følgende tema knyttet til de utfyllende regler:

Omfanget på masteroppgaven. (UTF 20.3). Det vurderes om det kan åpnes for større fleksibilitet når det gjelder valg blant de mulige omfangskategorier; 60-,45- og 30 studiepoeng.

Programrådenes rolle og rapporteringslinjer i forvaltningen av studieprogram og programrådenes rolle i forhold til fakultet/institutt drøftes med tanke på avklaring av rollen.

De tre fakultetenes studenter følger undervisning både i emner fra realfagstudiene og emner fra teknologi. I noen tilfeller har emner felles undervisning for de to studentkategoriene, men studenten

er underlagt ulike ”eksamensavviklings-regimer”. Vurderingsordningen ved NTNU drøftes i den hensikt å vurdere nærmere en vurderingsordning som gjør at de tre fakultetenes studenter i alle fall har samme vurderingsordning når de følger undervisning i samme emne.

Opphavsrett til masteroppgaver. Det undersøkes hvilke konsekvenser lov om opphavsrett til åndsverk har for dagens praksis ved NTNU når det gjelder opphavsrett til masteroppgaver.

Karaktersystemet. Utdypende beskrivelser av vurderingskriteriene. Det vurderes om det er behov for harmonisering mellom dagens ordninger for realfagstudiene og teknologistudiene.

Kari Hag
Dekanus
IME-fakultetet

Ingvald Strømmen
Dekanus
IVT-fakultetet

Bjørn Hafskjold
Dekanus
NT-fakultetet